

23.2.7.2 Kettingzaag

De allereerste kettingzaag (osteotoom) werd in 1780 door John Aitken en James Jeffray uitgevonden als medisch hulpmiddel om bij zwangere vrouwen bij de geboorte (o.m.) ligamenten van een bekkengewricht door te zagen via handaandrijving en tandwielen.

In 1927 maakte Andreas Stihl zijn 'mobiele handkettingzaag'. (Maar daarvoor waren er ook al wel werkende modellen.) De eerste exemplaren moesten door 2 man bediend worden.

Een kettingzaag is ontworpen om levend hout te zagen. In dood, droog hout zal ze veel sneller bot worden.

Gelijk welke zaag je gebruikt, slijp ze regelmatig. Dat kan, ook voor een kettingzaag, met een goede handvijl. Probeer altijd voor alle gelijkgerichte tanden dezelfde vijlhoek aan te houden.

Het profiel van de kettingzaagtand kan hoekig zijn, of afgerond. De hoekige snijdt sneller, maar is ook sneller bot. Ze wordt gebruikt voor zacht en vers hout. De ronde is voor harde houtsoorten en vuilere werkomstandigheden. Ze blijft normaal langer scherp.

Goed gereedschap werkt beter. Onderhoud de zaag. Als je je al moe moet maken om ze met de trekstarter aan te krijgen, is dat een slecht begin.

Slijp de ketting geregeld. Daar bestaan goede, ronde vijltjes voor. Gebruik de juiste doormeter, en houd de vijl voor iedere tand in dezelfde richting, zodat iedere gelijk gerichte tand dezelfde hoek behoudt. Diverse modellen vijlhouders helpen je die hoek aan te houden. (Als je veel zaagt is een speciale elektrische slijpmolen natuurlijk nog interessanter.) De metaalvijl heeft harde, scherpe ribbels. Je mag ze maar in één richting gebruiken (duwen) om metaal weg te schrapen. In de andere richting druk je de dunne vijlribben dicht tegen de schacht, en wordt de vijl waardeloos. De gebogen ribben glanzen en 'snijden' niet meer.

Je ziet aan het zaagsel of de ketting bot wordt. Scherp snijdt ze flinke krulletjes, bot produceert ze enkel nog korreltjes zaagmeel.

Door slijtage en afslijpen wordt de naar achter aflopende zaagtand steeds minder hoog. Daarom is het belangrijk de net ervoor staande dieptebegrenzer ook tijdig wat af te vijlen, anders heeft de zaagtand geen greep meer op het hout. Met een lagere dieptebegrenzer werk je veel sneller (als de ketting scherp en de motor sterk genoeg is). Veel vijlhouders zijn zo ontworpen dat zaagtand en dieptebegrenzer in één beweging worden bijgeslepen.

Voor het (gelijktijdig) bijvullen van olie en benzine borstel ik alle stof en zaagsel van de dop en rond de opening weg. Blazen kan ook, en is nog geschikter voor het condenswater dat nog in de trechter kan zitten. Er bestaan voor kettingzagen opzetstukken en geleiders om stammen terplekke in het bos in planken en balken te zagen. Voor een eerste rechte snede monteer je geleiders (soms een soort ladder). Daarna kan het rechte zaagvlak als

geleiding gebruikt worden. Zoals bij een dunschiller. Onder Chainsaw milling vind je info en filmpjes op internet. Met een echte, mobiele lintzaag verspil je natuurlijk veel minder hout. De zaagsnede is minimaal, en al snel 5x smaller dan die van een kettingzaag. Dat scheelt een paar planken op een stam.

♪ Een boek. Ik heb dus 'een boek' geschreven.